

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
KONKURS GEOGRAFICZNY DLA KLAS IV-VIII
UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

ETAP REJONOWY 2020/2021

Uczeń maksymalnie może zdobyć 40 punktów.

ZASADY OCENIANIA PRAC KONKURSOWYCH

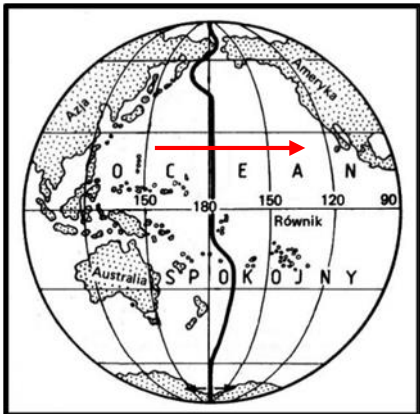
- 1) Model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem. Każdy poprawny sposób rozwiązania przez ucznia zadań powinien być uznawany.
- 2) Do zredagowania odpowiedzi uczeń używa poprawnej i powszechnie stosowanej terminologii naukowej.
- 3) Treść i zakres odpowiedzi ucznia powinny wynikać z polecenia i być poprawne pod względem merytorycznym.
- 4) Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie punkty całkowite. Nie stosuje się punktów ułamkowych.
- 5) Za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną.
- 6) Za zadania otwarte, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi, zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu przedstawił uczestnik konkursu.
- 7) Jeśli podano więcej odpowiedzi / argumentów / cech itp./niż wynikało to z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi, liczonych od pierwszej, ile jest w poleceniu.
- 8) Jeśli podane w odpowiedzi informacje świadczą o braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ
ETAP REJONOWY KONKURSU GEOGRAFICZNEGO**

Nr zadania	Przewidywana odpowiedź	Punktacja	Zasady oceniania
1.	B	0-1	Za poprawne podkreślenie wiersza – 1 p.
2.	II – Góry Wierchojańskie III – Nizina Turańska VII – Wyżyna Irańska	0-3	Za poprawne zapisanie nazw wskazanych obiektów geograficznych: jednego –1 p. dwóch –2 p. trzech –3 p.
3.	3	0-1	Za poprawne zapisanie numeru klimatogramu –1 p.
4.	B	0-1	Za poprawne podkreślenie dokończenia zdania – 1 p.
5.	Przykłady zagrożeń: 1. Wybuchy wulkanów 2. Tsunami 3. Powodzie	0-2	Za poprawne podanie zagrożeń: jednego –1 p. dwóch –2 p.
6.	Przykłady działań: 1. Stosowanie rozwiązań budowlanych, które zwiększają odporność budynków na wstrząsy, nawet te o dużej sile. 2. Edukowanie ludności w zakresie właściwych zachowań w sytuacji zagrożenia lub wystąpienia trzęsienia ziemi. 3. Monitorowanie dna oceanu poprzez umieszczanie czujników na jego dnie. 4. Wprowadzanie systemów alarmowych, ostrzegających przed trzęsieniem ziemi lub jego skutkami, np. aplikacje w telefonie komórkowym.	0-2	Za poprawne podanie przykładów działań: jednego –1 p. dwóch –2 p.

7.	Informacje podkreślone: B, D, E	0-2	Za poprawne podkreślenie informacji: dwóch –1 p. trzech –2 p.
8.	Czynniki pozaprzyrodnicze: 1. Koncentracja przemysłu, np. wydobywczego, przetwórczego 2. Występowanie dużej liczby miast 3. Zróżnicowana oferta miejsc pracy 4. Wzrost komfortu życia	0-2	Za poprawne zapisanie czynników pozaprzyrodniczych: jednego –1 p. dwóch –2 p.
9.	C	0-1	Za poprawne podkreślenie wiersza –1 p.
10.	Odpowiednio od góry: B C C	0-2	Za poprawne przyporządkowanie oznaczeń literowych państw: dwóch –1 p. trzech –2 p.
11.	Nazwa narodu: Kurdowie Przyczyna konfliktu: dążenie do posiadania własnego państwa, ponieważ odebrano im samodzielność, zabroniono posługiwać się własnym językiem, przymusowo przesiedlano celem oderwania od własnej społeczności i ziemi.	0-2	Za poprawne zapisanie: nazwy narodu –1 p. przyczyny konfliktu –1 p. W sumie dwa punkty
12.	Przykład odpowiedzi: Różnica między sumami opadów atmosferycznych na obszarach A i B wynika z różnych cech powietrza i różnego ciśnienia atmosferycznego. Na równiku, na obszarze oznaczonym literą A, powietrze jest gorące i wilgotne, unosi się, a przy powierzchni Ziemi tworzy się niż baryczny (N). Wznoszący ruch powietrza i zmiany temperatury zachodzące wraz ze wzrostem wysokości powodują, że codziennie występują opady – deszcze zenitalne. Na zwrotniku, na obszarze oznaczonym literą B, opadające powietrze jest	0-2	Za poprawne wyjaśnienie dla obszaru: A –1 p. B –1 p. W sumie dwa punkty

	zagęszczone i suche. Zstępujący ruch powietrza powoduje powstanie wyżu barycznego (W). Opadające powietrze ogrzewa się, co powoduje, że staje się jeszcze bardziej suche. Dlatego opady są niewielkie lub nie ma ich wcale.		
13.	D	0-1	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi –1 p.
14.	A, C, D	0-2	Za poprawne podkreślenie informacji: dwóch –1 p. trzech –2 p.
15.	Odpowiednio od góry: P P F P	0-2	Za poprawną ocenę informacji: dwóch –1 p. trzech i czterech –2p.
16.	Przykład obliczeń: $h = 90 - \phi + 23^{\circ}27'$ $\phi = 90 - h + 23^{\circ}27'$ $\phi = 90 - 83^{\circ}41' + 23^{\circ}27'$ $\phi = 6^{\circ}19' + 23^{\circ}27'$ $\phi = 29^{\circ}46' \text{ N}$ Uznajemy wynik dla $23^{\circ}26' - 29^{\circ}45'$ Wynik musi zawierać określenie półkuli.	0-1	Za poprawne obliczenia i poprawny wynik –1 p.
17.	Przykład obliczeń: Różnica czasu słonecznego 7 godzin 44 minuty Obliczanie różnicy długości geograficznej $1 \text{ godzina} - 15^{\circ}$ $7 \times 15^{\circ} = 105^{\circ}$ $4 \text{ minuty} - 1^{\circ}$ $44 : 4 = 11^{\circ}$ $105^{\circ} + 11^{\circ} = 116^{\circ}$ Obliczanie długości geograficznej miejsca obserwacji $116^{\circ} - 21^{\circ}00' = 95^{\circ}\text{W}$ Wynik musi zawierać określenie półkuli.	0-1	Za poprawne obliczenia i poprawny wynik –1 p.
18.	1. B.	0-1	Za poprawne podkreślenie odpowiedzi –1 p.
19.	Informacje podkreślone:	0-2	Za poprawne podkreślenie

	A. Średnia wysokość nad poziomem morza Ameryki Południowej jest większa / <u>mniejsza</u> od średniej wysokości Ameryki Północnej. B. Najwyższym wzniesieniem Ameryki Północnej i Południowej jest Denali / <u>Aconcagua</u>. C. Wyżyna Kolumbii znajduje się w Andach / <u>w Kordylierach</u>. D. Najwyższy na świecie wulkan to Orizaba / <u>Ojos del Salado</u>.		informacji: dwóch –1 p. trzech i czterech –2 p.
20.	Przykład odpowiedzi: Huragan to lokalna nazwa cyklonu tropikalnego, który tworzy się nad Oceanem Atlantyckim w bardzo ciepłych i wilgotnych masach powietrza i temperaturze wody powyżej 25 °C. Obszar przedstawiony na fotografii znajduje się na ich szlaku, ponieważ przemieszczają się z dużą prędkością ze wschodu na zachód i gdy dotrą do wschodniego wybrzeża USA skracają na północ.	0-1	Za poprawne wyjaśnienie –1 p.
21.	Informacje podkreślone: B D E	0-2	Za poprawne podkreślenie informacji: dwóch –1 p. trzech –2 p.
22.		0-1	Za poprawne narysowanie strzałki –1 p.

23.	Odpowiednio od góry: F P P	0-2	Za poprawną ocenę informacji: dwóch –1 p. trzech –2 p.
24.	Zdania podkreślone: A C	0-2	Za poprawne podkreślenie zdań: dwóch –1 p. trzech –2 p.

	E		
25.	Odpowiednio od góry: A B A	0-1	Za poprawne przyporządkowanie trzech informacji –1 p.